

Hässleholms kommun
kommunen@hassleholm.se

2019-04-29
1 (20)
Dnr-2018:6431

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Tyringe
skola F-9 i Hässleholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tyringe skola F-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tyringe skola F-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor fördjupar och breddar uppföljnings- och analysarbetet till att även omfatta olika elevgrupper. I detta ingår att skapa system för lärares och elevers delaktighet i skolans uppföljnings- och analysarbete.
- Att rektor utvecklar ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan, vilket regelbundet följs upp och analyseras.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 oktober 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6431) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn i leder och organiserar det pedagogiska arbetet bland annat genom att ge lärarna förutsättningar för kollegial samverkan och därmed möjliggöra en utveckling av undervisningen. Granskningen visar att rektorn skapar nödvändiga förutsättningar för lärare att genomföra undervisningen genom att kontinuerligt fördela resurser utifrån behov som uppstår. Det framgår också att rektorn har påbörjat ett arbete för att skapa rutiner för att stötta och ge en introduktion till obehöriga lärare. Det framkommer vidare att rektorn följer upp och analyserar skolans resultat, både vad gäller elevernas kunskapsutveckling, undervisningens genomförande och värdegrundsarbetet i stort. Granskningen visar att lärare och elever endast i begränsad utsträckning är delaktiga i analysarbetet och att det saknas en analys av olika elevgruppers kunskapsresultat. Granskningen visar även att rektorn inte leder och styr skolans jämställdhetsarbete.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under skolbesöket.

Rektorn organiserar det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar för kollegial samverkan, bland annat genom att schemalägga möten med olika syften. Det framgår av inskickade dokument samt i intervjuer med rektorn, elevhälsan och olika lärargrupper att rektorn skapar möjligheter för samverkan och kollegialt lärande genom schemalagda mötestider. Stadiet har lärarna konferens varje vecka, där vissa tider ägnas åt driftsfrågor och andra åt pedagogiska frågor. Enligt ett rullande schema har arbetslagen uppföljningsmöten med specialpedagog och en skolledare, antingen rektorn eller den biträdande rektorn. Syftet med dessa möten är att följa upp det man på skolan kallar verksamhetsplanen, berättar rektorn. Skolans verksamhet bygger på en pedagogisk helhetsidé som finns dokumenterad och som tydliggör de områden och arbetssätt som ska styra lärarnas arbete. Utifrån denna skapar lärarna egna verksamhetsplaner. Utöver dessa möten har lärarna ämnes- eller årskurskonferenser där frågor kring undervisningen diskuteras med utgångspunkt i aktuell elevgrupp. Dessutom anordnas några gånger per termin skolutvecklingsmöten för alla skolans,

där innehållet i mötena planeras utifrån den pedagogiska helhetsidén som tagits fram. Det framgår dock i intervju med lärare, framförallt de lärare som undervisar i årskurserna 7-9 och som undervisar i flera ämnen, att det inte alltid är tydligt vilket ämnesmöte som ska prioriteras.

Granskningen visar vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är kända och tillämpas av lärarna, då dessa ingår som en del i den gemensamt framtagna pedagogiska helhetsidén. Det finns gemensamma ordningsregler som tagits fram tillsammans med elever samt rutiner för frånvarohantering.

Vidare visar granskningen att nyanställda och obehöriga lärare får en introduktion och fortsatt stöd i sitt arbete. Lärare berättar att det finns framtagna rutiner som ligger på skolans lärplattform för alla nyanställda. Vidare berättar en av skolans förstelärare att de har i uppdrag att vara handledare och att det i detta ingår att stödja obehöriga lärare med planering av undervisningen. Lärare, som undervisar i de lägre åren, säger att i de arbetslagen planerar undervisningen tillsammans vilket blir ett stöd i sig. Förutom ovanstående berättar rektor att skolan har behöriga lärare som sätter betyg i de fall undervisande lärare är obehörig.

Rektorn följer upp skolans resultat men analyserna behöver fördjupas

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans resultat, både vad gäller elevernas kunskapsresultat, undervisningens genomförande och värdegrundsarbetet i stort, men att det saknas en analys av olika elevgruppers resultat. I den till huvudmannen inlämnade kvalitetsrapporten redovisas vissa nyckeltal, avseende elevernas kunskapsresultat. I skolans senaste kvalitetsrapport till huvudmannen, för läsåret 2017/18, redogör rektorn för elevernas meritvärde i årskurserna 6-9. Vidare redogör rektorn för andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen för alla årskurser, utom årskurs 2 och 4. För årskurs 9 finns en redogörelse som tar upp alla ämnen och skolans samlade betygssnitt över tid. I intervju berättar rektorn och lärare att rektorn samlar in uppgifter genom lärarnas årliga utvärderingar vilka relaterar till huvudmannens nämndsmål för grundskolan och mål utifrån skolans verksamhetsplan. Lärarna berättar att de i denna utvärdering även beskriver sin undervisning och att en beskrivning av hur de arbetar med värdegrundsfrågor ska ingå. Vidare samlar rektorn in uppgifter om skolans värdegrundsarbete genom enkäter till eleverna vilka bland annat behandlar elevernas upplevelse av relationer, trivsel, trygghet och arbetsro. Rektor följer även upp anmälningar om kränkande behandling. Rektor berättar i intervju att hen diskuterar undervisningen med lärarna i medarbetarsamtal, men att det inte funnits tid för rektor eller de biträdande rektorerna att besöka lärares lektioner. Rektor, lärare och

elevhälsans personal berättar i intervju att rektorn fördelar resurser utifrån de signaler hen får om elevers och elevgruppers behov. Bland annat hade en klass svaga resultat vad gäller läsning och då sattes en specialpedagog in under en period i den aktuella klassen.

Det framgår av dokumentation och av intervjuer med rektorn att skolans resultat inte analyseras utifrån kön eller socioekonomiska faktorer. Granskningen visar även att lärare och elever endast i begränsad utsträckning är delaktiga i analysarbetet. Skolinspektionen bedömer därför att rektorns arbete med att analysera skolans samlade resultat kan fördjupas och att personalen bör involveras i arbetet. Detta utvecklas närmare under avsnittet *Identifierat utvecklingsområde*.

Rektorn leder och styr inte skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar även att det på skolan inte finns något systematiskt, strukturerat jämställdhetsarbete. Detta framgår av samtliga intervjuer.

Detta utvecklas närmare under avsnittet *Identifierat utvecklingsområde*.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor fördjupar och breddar uppföljnings- och analysarbetet till att även omfatta olika elevgrupper. I detta ingår att skapa system för lärares och elevers delaktighet i skolans uppföljnings- och analysarbete.
- Att rektor utvecklar ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan, vilket regelbundet följs upp och analyseras.

Rektorns analys av kunskapsresultaten behöver fördjupas

Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar olika elevgruppers kunskapsresultat. Detta trots att det av nationell statistik framgår att det på skolan finns stora skillnader mellan olika elevgruppers måloppfyllelse. Granskningen visar även att elever och lärare endast i begränsad omfattning är involverade i analysarbetet.

Av 4 kap. 4-6 §§ skollagen (2010:800) framgår att rektorn ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp och utveckla utbildningen, att inriktningen för det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de nationella målen samt att kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan

av lärare, övrig personal och elever. Av läroplanen för grundskolan framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.¹

Läsåret 2017/18 var 100 procent av flickorna på Tyringe skola behöriga till gymnasiets yrkesprogram, motsvarande siffra för pojkar var 54 procent.² Det genomsnittliga meritvärdet för flickor var 250,2 poäng, medan det för pojkar var 192,3 poäng. När det gäller fördelningen utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå blev 67,5 procent av elever vars föräldrars högsta utbildning är förgymnasial eller gymnasial behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Motsvarande siffra för elever med föräldrar med eftergymnasialutbildning var 79,2 procent. Rektorn säger i intervju att hen ännu inte haft så mycket diskussioner med lärarna utifrån skolans resultat och att lärarna inte deltar i analysarbetet. Lärare och personal från elevhälsa säger i intervju att det var flera läsår sedan man på skolan diskuterade de skolövergripande kunskapsresultaten. Lärare och elevhälsa känner inte till om det finns skillnader i resultat mellan olika elevgrupper. De säger att den analys som görs tillsammans med lärare och personal från elevhälsan och de åtgärder som vidtas handlar ofta om elever i behov av olika typer av stöd.

Rektorn beskriver i den inskickade dokumentationen till Skolinspektionen att hen tillsammans med lärare har tagit fram en "Pedagogisk helhetsidé" för Tyringe skola. Utifrån denna gör arbetslag och ämneslag verksamhetsplaner vilka bland annat omfattar förändring av, och utveckling av undervisningen. Utan tillräckligt underlag riskerar dock de planerade utvecklingsåtgärderna och insatserna som görs att inte vara fullt ut anpassade till de faktiska behoven.

Skolinspektionens rekommendation är därför att rektorn initierar ett fördjupat uppföljningsarbete där orsakerna till kunskapsresultaten analyseras, dels över tid och dels utifrån olika elevgruppers resultat i olika ämnen. Arbetet bör involvera lärare,

¹ Läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 kap. 2.8, Rektorns ansvar

² Exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund

övrig personal. Slutsatserna i en sådan orsaksanalys kan ligga till grund för att ytterligare utveckla och bättre anpassa de insatser rektorn redan beslutat om, i syfte att utjämna eventuella skillnader och ytterligare höja utbildningens kvalitet, så att fler elever når målen.³

Rektorn behöver systematisera skolans jämställdhetsarbete

Vidare visar granskningen att rektorn inte leder och styr ett systematiskt jämställdhetsarbete. Detta framgår av samtliga intervjugrupper.

Enligt 1 kap. 5§ skollagen (2010:800) ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Enlig läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.⁴

I intervjuer med rektorn, lärare, personal från elevhälsan och elever framgår att det på skolan inte finns något skolövergripande, systematiskt jämställdhetsarbete. Visserligen berättar personal från elevhälsan att arbetet med jämställdhet pågår hela tiden och att de pratar med elever om genusperspektiv, men säger samtidigt att det inte är något systematiskt arbete. Personal från elevhälsan berättar att tanken är att arbetet med jämställdhet ska ingå i diskrimineringsarbetet så småningom, men att det inte gör det nu. En lärare berättar att hen efterfrågat stöd i jämställdhetsarbetet, men ännu inte fått det önskade stödet. Elever berättar att de ibland talar om jämställdhet på lektionerna, framförallt i de samhällsorienterande ämnena, men att den diskussionen

³ Skolverket (2012), Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet

⁴ Läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11, kap.1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

oftast initieras av elever och inte av lärare. Inga elever uppger i intervju att flickor och pojkar behandlas olika i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn inleder ett utvecklingsarbete med att göra en kartläggning av det faktiska tillståndet på skolan vad gäller jämställdhet. Rektorn rekommenderas att kartlägga på vilket sätt lärare arbetar aktivt med målen i läroplanen avseende en likvärdig utbildning. I detta ingår att undersöka på vilket sätt undervisningens innehåll och arbetsformer utgår från ett jämställdhetsperspektiv och om det leder till att alla elever, oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar att lära och utvecklas. Kartläggningen kan även omfatta elevernas möjlighet att göra sina röster hörda i klassrummet, samt vilka möjligheter till inflytande och stöd de har. Elevernas kunskapsresultat och eventuella skillnader i enkätsvar bör ingå i kartläggningen. Utifrån en analys beslutar rektorn om vidare utvecklingsåtgärder i syfte att höja undervisningens kvalitet. Förslagsvis utvecklar rektorn arbetet genom att i samverkan med all personal göra en plan för hur skolans jämställdhetsarbete på ett systematiskt sätt ska bedrivas, analyseras, följas upp och utvecklas.⁵

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen på Tyringe skola ger eleverna goda möjligheter att nå läroplanens mål. Undervisningen har ett tydligt målfokus och erbjuder variation vad gäller både arbetssätt och innehåll.

⁵ Skolverket (2015) Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer Stockholm: Fritzes

Undervisningen har en tydlig struktur och eleverna får lärarstöd under lektionerna. Vidare framgår att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att undervisningen anpassas så att eleverna ges stöd och får utmaningar utifrån sina behov. Det framgår också att lärarna ger utrymme för eleverna att reflektera över sitt lärande, och utveckla strategier för det egna lärandet. Likaså låter lärarna eleverna regelbundet utvärdera och påverka undervisningen.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under skolbesöket.

Målen för undervisningen förklaras för eleverna

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen har ett tydligt målfokus. Detta visar sig genom att lärare i intervju ger flera exempel på hur de i sin planering av undervisningen gemensamt i ämnes- och årskurslag utgår från läroplanens mål och kursplanernas centrala innehåll och kunskapskrav. I elevintervjuer, lärarintervjuer och Skolinspektionens observationer framgår att detta på olika sätt tydliggörs i undervisningen. Flera lärare skriver alltid upp målet med lektionen på tavlan, flera lärare använder också olika typer av matriser.

Arbetsätt och arbetsformer varierar

Granskningen visar även att undervisningen är varierad. Lärare och elevhälsa berättar i intervjuer att man i planeringen av lektionspass alltid har med att det ska finnas variation, både vad gäller arbetsätt och metoder. Eleverna ger i intervju exempel på att de arbetar enskilt, i par och i grupp och ger flera exempel på olika typer av arbetsätt, de arbetar i boken, ser på film, spelar teater, målar och experimenterar. I de observationer Skolinspektionen gör under besöket ses olika arbetsformer såsom lärarledd undervisning, enskilt arbete, laborationer och grupparbeten. Vid några av de observerade lektionerna arbetar eleverna två och två med frågor där de får diskutera och förklara för varandra. Elevsvaren diskuteras därefter i helklass, ibland under lektionens gång och ibland vid slutet av lektionen. Skolinspektionen ser olika typer av aktiviteter, bland annat filmvisning och lekar.

Eleverna får stöd i sitt skolarbete

Granskningen visar att eleverna får stöd av lärare i sitt skolarbete. Lärare beskriver i intervju hur de på olika sätt stöttar eleverna under lektionerna. En lärare berättar att hen försöker uppmuntra eleverna att våga mer och försöker även se till så att arbetet inte avstannar. Hen går runt och observerar, sätter sig ner och pratar med eleverna,

stöttar och försöker utmana dem. Flera lärare berättar att de arbetar enligt en modell där det även ingår att eleverna stöttar och utmanar varandra, vilket bekräftas av elever och observationer. Alla elever i intervjuerna säger att de får den hjälp de behöver av lärarna. Eleverna ger flera exempel på hur lärare stöttar dem i sitt arbete, bland annat arbetar flera lärare med bildstöd, de går runt i klassrummet och de kan göra en ny genomgång på ett annat sätt om de märker att många elever inte har förstått. På de lektioner Skolinspektionen observerar vid besöket iakttas lärare som rör sig i klassrummet och pratar med och hjälper elever. Vid flera av de observerade lektionerna är lärare tydliga när det sker övergångar mellan olika moment. Lärare ger elever instruktioner vid förflyttningar i klassrummet och vid gruppindelningar. I de flesta klassrum, främst på låg- och mellanstadiet finns gott om bildstöd på väggarna. En lärare ställer flera gånger under lektionen frågor till eleverna om de hänger med, vid något tillfälle nickar inte alla, då förklarar läraren på ett annat sätt och frågar igen om eleverna förstått.

Undervisningen innehåller olika delar och aktiviteter

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad. Lärare berättar i intervju att en typisk lektion börjar med att läraren först berättar om målet med lektionen och sen vilka moment och aktiviteter som kommer att ingå. Utifrån var i processen eller arbetsområdet man befinner sig brukar nästa steg, enligt lärare, vara att läraren håller en genomgång. Genomgången kan innehålla något helt nytt, men kan även vara en påminnelse om vad eleverna arbetade med inom ämnet eller arbetsområdet lektionen innan. Lärare berättar att de planerar för olika delmoment och aktiviteter som är kopplade till syftet med lektionen och att de ofta har en sammanfattande avslutning. Eleverna säger att lektionerna brukar börja med att lärare berättar vad de ska göra och målet med lektionen och att de efter det kan jobba med olika uppgifter på olika sätt. Flera elever ger exempel på lektionsavslutningar då de får skriva exit-tickets, att läraren gör ett klurigt tal eller att läraren testat om eleverna har förstått nya begrepp.

Undervisningen anpassas för att ge eleverna utmaningar

Granskningen visar att lärarna har tilltro till elevernas förmåga och lust att lära. Lärare berättar i intervju att de kontrollerar elevernas förkunskaper för att kunna anpassa undervisningen till aktuell elevgrupp. Lärarna ger exempel på att elever kan få fler uppgifter, eller fördjupande uppgifter. Lärare beskriver även att de konstruerar uppgifter som kan utföras med olika svårighetsgrad. Lärare berättar att de använder bildstöd, digitala hjälpmedel och begrepps förstärkning. Flera lärare arbetar med konkreta material och laborationer i syfte att stimulera och motivera eleverna i deras lärande. Elever ger i intervju exempel på hur de kan komma överens med sin lärare om

extrauppgifter, eller andra, fördjupande uppgifter. Några elever berättar att de i vissa ämnen får hoppa över uppgifter som de redan kan, medan andra säger att hela klassen alltid börjar med samma uppgifter. Eleverna berättar att lärarna tror att de kan lära sig och att lärare uppmuntrar dem och förklarar på ett annat sätt, om de har fastnat och tycker att en uppgift eller ett ämne är svårt.

På några av de lektioner Skolinspektionen observerar utgår alla elever från samma frågor, men texten som de producerar ser olika ut för olika elever. På en av lektionerna får eleverna välja mellan tre olika läromedel vid eget arbete. Det finns även exempel där läraren skriver upp tre punkter på tavlan som eleverna skall arbeta med om de blir färdiga. För de yngsta eleverna ger läraren exempelvis en mer avancerad bok till de som är klara medan läraren för andra elever skriver upp stödord på tavlan. På de flesta lektionerna gör alla elever inledningsvis samma saker. Exempelvis gör alla elever samma laborationer men väljer sedan själva hur de ska formulera sin hypotes, genomföra laborationen och vad som ska stå i laborationsrapporten.

Eleverna görs på olika sätt delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna görs delaktiga i sitt eget lärande. Lärare berättar i intervju att de ofta arbetar med större, öppna uppgifter. För att eleverna ska få syn på sitt lärande arbetar en del av lärarna med lärandematriser. Flera lärare berättar att eleverna arbetar med kamratbedömningar. Några lärare samtalar med eleverna om elevsvar på olika nivåer. Flera lärare använder sig av olika typer av checklistor som stöd till eleverna. Lärare berättar att de har olika strategier för att synliggöra elevernas progression för eleverna. Exempelvis berättar lärare att de har elevledda utvecklingssamtal, vilket innebär att eleverna behöver vara insatta i sitt lärande och att de får förbereda sig utifrån olika verktyg. Lärare ger exempel på att elever börjar reflektera över sitt lärande och att lärarna hjälper dem att finna rätt metoder för sitt lärande. Yngre elever berättar att de arbetar med matriser och att lärare berättar och visar vad eleverna lärt sig. Äldre elever ger exempel på att de arbetar med matriser och olika dokument där kunskapskraven framgår. Eleverna säger att lärarna hjälper dem att förstå var de befinner sig i sin kunskapsutveckling. Vid flertalet observationer inleder läraren med öppna frågor till eleverna. En lärare ställer genomgående öppna frågor till eleverna när de arbetar i par med en laborativ matematikuppgift. Eleverna arbetar i par, diskuterar och förklarar för varandra. Vid flera lektioner används exit-tickets för att eleverna skall få fundera över vad de tyckte var svårt. Vid Skolinspektionens observationer ses hur elever görs delaktiga i sin egen lärandeprocess genom laboration i grupp och i genomgångar i mindre grupper där läraren ställer reflekterande frågor. Vid en av observationerna berättar eleverna att de

fått arbeta med kamratbedömning och att de vill fortsätta med det inom nästa arbetsområde. En lärare har en blankett som eleverna får fylla i vid slutet av lektionen där de ska reflektera över vad de lärt sig. En lärare använder sig av en reflektionsbok där eleverna med färg ska fylla i ett schema hur de tycker att lektionen gått.

Eleverna är delaktiga i planeringen av undervisningen och får också utvärdera den

Granskningen visar att lärare ger eleverna möjlighet att utvärdera och vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Lärare berättar i intervju att de gör det på olika sätt. Bland annat genom att de tar reda på elevernas förkunskaper och utgår från dem i sin fortsatta planering. Lärare berättar om olika metoder som de använder för att öka elevernas delaktighet. Bland annat gör elever en "VÖL" (vet, önskar lära, lärt) tillsammans på tavlan inför ett nytt arbetsområde. Elever nämner att de i flera ämnen gjort mindmaps inför nya arbetsområden och att deras synpunkter sen tagits med i arbetet. Elever berättar vidare att de ibland får välja mellan olika innehåll, mellan olika arbetssätt och mellan olika redovisningsformer.

Vidare berättar lärare att de på olika sätt utvärderar lektioner tillsammans med sina elever. Utvärderingarna kan både behandla undervisningen och elevernas lärande. Som exempel nämns exit-tickets och olika typer av loggböcker som eleverna fyller i. Lärare berättar även att de infört en gemensam modell för klassrådet för att eleverna bättre ska komma till tals och kunna påverka både utbildningen och undervisningen. Eleverna berättar att de på olika sätt utvärderar undervisningen, bland annat efter lektioner och i samband med utvecklingssamtalen.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolans arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero fokuserar på flera aspekter av utbildningen och omfattar såväl förebyggande som åtgärdande insatser. Även om det

finns elever som säger att de inte alltid har studiero på lektionerna framgår det av granskningen att eleverna på olika sätt involveras i arbetet.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under skolbesöket.

Skolan arbetar aktivt för att skapa studiero

Granskningen visar att det på skolan finns gemensamma ordningsregler som eleverna har varit delaktiga i att ta fram. Kopplat till ordningsreglerna finns en konsekvenstrappa där det beskrivs vad som händer om man bryter mot reglerna. Rektorn ger flera exempel på hur hen tar reda på huruvida eleverna har studiero. Bland annat träffar hen elevråden från de olika stadierna och elevernas arbetsmiljöombud. Vi de träffarna diskuteras studiero. Elevhälsans representanter berättar att studiero tas upp i hälsosamtal och i en enkät till elever. Både rektor, elevhälsans representanter och lärare berättar att studieron kan variera, beroende på klass och lärare och att studiero är något man ofta diskuterar. Lärare berättar att man både diskuterat hur man tolkar begreppet och vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppnå studiero. Bland annat har det tagits fram gemensamma ordningsregler med påföljder. Lärare berättar att de provar olika metoder och att det skiljer sig mellan klasser och elever vad som fungerar.

Eleverna ger i intervju olika bilder av studieron. Många säger att de alltid kan koncentrera sig och arbeta på lektionerna, andra att de sällan kan göra det, men att det då finns hörlurar eller möjlighet att sitta i ett annat rum. Elever ger olika exempel på hur lärare agerar för att det ska finnas arbetsro på lektionerna, lärare tar hand om läsplattor, säger till på skarpen, sätter elever i andra rum.

Vid de lektioner Skolinspektionen observerar arbetar eleverna med sina skoluppgifter. Ljudnivån är genomgående låg. Om det behövs, säger läraren till. Även vid tillfällen när läraren lämnar klassrummet för en stund, fortsätter eleverna att arbeta med sina uppgifter.

Skolan har ett medvetet arbete för att skapa trygghet

Rektor, elevhälsans representanter, lärare och elever berättar i intervjuer att det regelbundet genomförs enkäter där eleverna bland annat får svara på frågor om trygghet. Vidare genomförs en kartläggning av skolans miljöer utifrån en karta där elever markerar de platser där de känner sig mindre trygga. Med utgångspunkt i dessa kartläggningar har rektor fattat beslut om olika åtgärder. Bland annat har

rastvaktsschemat ändrats så att fler vuxna är ute på rasterna och i kafeterian finns det fler vuxna när de äldre eleverna har rast. Frågor om trygghet och trivsel tas även upp på utvecklingssamtalen. Elever berättar i intervju att de på olika sätt arbetat med trygghet i olika grupper. De flesta eleverna säger i intervju att de känner sig trygga på skolan, även om det finns vissa platser som känns mer otrygga. De flesta eleverna säger att det alltid finns vuxna att vända sig till om man känner sig otrygg. Elever säger i intervju att lärarna på skolan bryr sig om dem, och ser till att de har det bra.

På de lektioner Skolinspektionen observerat deltar alla elever i muntliga aktiviteter och lekar. Lärare är tydliga med vilka som ska arbeta tillsammans och ser till att ingen hamnar utanför.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn analyserar skillnader och avvikelser i lärares kunskapsbedömningar. Rektorn ger förutsättningar för lärarna att gemensamt kvalitetssäkra sina bedömningar, bland annat genom att använda olika metoder och bedömningsstöd. I det av rektorn beslutade ämnesgemensamma planeringsarbetet ingår även frågor om hur elevernas kunskaper ska bedömas.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under skolbesöket.

Rektorn analyserar lärarnas omdömen och betygssättning

Rektorn berättar i intervju att hen får samlad statistik från skolförvaltningen såsom meritvärden, andelen elever som nått betyget E i samtliga ämnen och skillnader mellan pojkar och flickor. Rektorn gör också en analys av resultaten på de nationella proven i årskurs 3, 6 och 9. I denna analys ingår även de olika provdelarna och avvikelser mellan dessa. Rektorn använder sig även av uppgifterna i för att följa upp

lärarnas omdömen. Rektorn har identifierat att betygen är lägre i vissa ämnen till exempel i matematik, och har påbörjat en analys men har ännu inte identifierat orsakerna till avvikelserna. Rektorn säger att hen i viss mån för diskussioner om detta med lärare, men säger själv att det är ett arbete som kan utvecklas. Lärarna säger i intervju att de får återkoppling från rektorn om rektorn ser avvikelser och att de i denna återkoppling diskuterar vilka delar av lärares bedömningsarbete som behöver utvecklas. Av Skolverkets statistik för läsåret 2017/18 framgår att cirka 73,5 procent av de slutbetyg som satts i ämnena svenska och engelska överensstämmer med resultaten på det nationella proven. Vilket i svenska är 13 procentenheter högre och i engelska överensstämmer med resultatet för riket. För ämnet matematik saknas statistik över detta.

Lärare får möjlighet att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg

Rektorn berättar i intervju att lärare får förutsättningar att sambedöma de nationella proven. Vidare uppger rektorn att lärarna och specialpedagogerna arbetar med Skolverkets bedömningsstöd. Rektorn ger exempel på andra verktyg som lärare använder och att hen bland annat följer upp det arbetet i lärportalen. Rektorn säger också att hen kan agera utifrån signaler från lärare och att hen bland annat ändrat konferensinnehåll utifrån lärarnas önskemål om betygsdiskussioner utifrån kunskapskraven. Lärare berättar i intervju att de har tid avsatt för sambedömning av de nationella proven och att det är ett bra tillfälle att gå på djupet i bedömningsdiskussioner. Lärare berättar också att de använder Skolverkets bedömningsstöd och att de som inte har en ämneskollega försöker hitta samarbeten utanför skolan. Detta samarbete sker dock numera på egna initiativ och lärarna säger kommunen inte organiserar sådana forum. Förutom sambedömning av de nationella proven säger lärare att de diskuterar bedömning med sina ämneskollegor, årskurskolleger eller specialpedagog, särskilt när de känner sig osäkra, eller tycker att något elevarbete är svårbedömt. Lärare ger i intervju flera exempel på metoder och verktyg som används i bedömningsarbetet, bland annat anonyma digitala prov, bedömningsportalen, lärandematriser och att man byter prov med varandra. Lärare berättar att de i planeringen av arbetsområden även diskuterar bedömningsfrågor.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Anna Sundman Marknäs

Föredragande

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

I handläggningen av ärendet har även utredare Fredrik Thornberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Tre gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 12 och den 14 februari 2019. Besöket genomfördes av utredare Anna Sundman Marknäs och Fredrik Thornberg.

Tyringe skola är en skola med elever i förskoleklass till och med årskurs 9 i Hässleholms kommun. Vårterminen 2019 är 640 elever inskrivna på skolan. Skolan leds av en rektor. Skolledningen består också av två biträdande rektorer, en som ansvarar för f-3 och en som ansvarar för 4-9. Inför granskningen redovisar huvudmannen att av skolans 48 lärare har 88 procent lärarlegitimation. 48 procent av lärarna saknar behörighet i ett eller flera av sina undervisningsämnen.